

PROTIKORUPČNÍ PROGRAM ČSOB FACTORING

Obsah

1.	Úvod a důvod vzniku protikorupčního programu	3
1.1	Politiky ČSOB Factoring vztahující se k boji proti korupci	3
1.2	Definice pojmů	3
1.3	Protikorupční zákon Spojeného království	3
2.	Závazek top managementu.....	4
3.	Hodnocení rizik	4
4.	Přiměřené procedury.....	5
4.1	Protikorupční prověření - due diligence procedury.....	5
4.2	Protikorupční procedury a kontrolní nástroje v účetnictví.....	10
5.	Informovanost prostřednictvím komunikace a školení	10
5.1	Komunikace	10
5.2	Školení.....	11
6.	Monitoring a kontrolní nástroje.....	11
7.	Revize	12
8.	Reporting.....	12

1. Úvod a důvod vzniku protikorupčního programu

Protikorupční program ČSOB Factoring je vydáván v souladu se strategií posilování dobrého jména, firemní kultury, etického chování a jednání v ČSOB Factoring a v souladu s rozhodnutím Výkonného výboru Skupiny KBC, který dne 10. května 2011 schválil Protikorupční program Skupiny KBC.

Tímto programem ČSOB Factoring reaguje na legislativní požadavky a současně chrání materiální ale i etické hodnoty. ČSOB Factoring tak dává najevo klientům, veřejnosti a zaměstnancům, že korupční nebo jiné neetické jednání není a nebude tolerováno.

Hlavní cíle protikorupčního programu jsou:

- sjednotit a shrnout interní politiky odkazující na boj proti korupci, střet zájmů nebo jiné neetické jednání do společného programu;
- poskytnout zaměstnancům ČSOB Factoring a spolupracujícím osobám kritéria a principy, na jejichž základě se budou moci vyhnout nepřijatelnému chování, střetům zájmů, předcházet a bránit se korupčnímu jednání;
- vytvořit jednotný celoskupinový přístup k implementaci všech právních požadavků plynoucích z protikorupčního zákona Spojeného království.

Koordinace a řízení protikorupčního programu na úrovni ČSOB Factoring je zodpovědností útvaru Compliance, přičemž jeho provádění a implementace jsou společným úkolem všech zaměstnanců v rámci ČSOB Factoring.

V Protikorupčním programu ČSOB Factoring jsou konkrétně rozpracovány cíle a principy výše zmíněného rozhodnutí Výkonného výboru Skupiny KBC

1.1 Politiky ČSOB Factoring vztahující se k boji proti korupci

V souladu s opatřením v boji proti korupci a jiného neetického nebo podvodného jednání ČSOB Factoring již v minulosti přijala řadu interních pravidel, které upravují postup zaměstnanců, tak aby bylo efektivně předcházeno a zabráněno korupčním praktikám, střetům zájmů, nebo podvodům. Tato pravidla jsou například uvedena ve směrnici č. 9 – Dary a obdobná plnění, GCR14 - oznamování škodlivého jednání - interní směrnice.

1.2 Definice pojmů

Definice pojmů korupce a úplatek, střet zájmů, usnadňující platba, profesionální vztah, zábava/pohostinnost a dar, pro potřeby této politiky, se shoduje s definicemi uvedenými ve směrnici č. 9 – Dary a obdobná plnění.

Spolupracující osoba

Za spolupracující osobu se pro účely tohoto programu považuje třetí osoba, která vykonává činnost pro ČSOB Factoring na základě smluvního vztahu. Jedná se zejména o obchodní zástupce, vázané agenty, zprostředkovatele, poradce, konzultanty, obchodní partnery, poskytovatele outsourcingu, advokáty, notáře či exekutory.

1.3 Protikorupční zákon Velké Británie

V dubnu roku 2010 přijala Velká Británie nový protikorupční zákon, který nabyl účinnosti dnem 1. července 2011 a který má extraterritoriální působnost.

V protikorupčním zákoně jsou definovány čtyři druhy jeho porušení:

- **Aktivní korupce:** nabízení, slibování nebo poskytování finanční nebo jiné výhody
- **Pasivní korupce:** požadování, souhlas s přijetím nebo přijetí finanční nebo jiné výhody
- **Korupce zahraničních veřejných činitelů** za účelem získání nebo udržení obchodní zakázky nebo výhody při plnění obchodní zakázky
- **Pochybení obchodní organizace při předcházení korupci**

Uvedená porušení zákona se vztahují na obchodní organizace, které vznikly nebo působí ve Spojeném království, nebo na jakoukoliv zahraniční instituci, která plně nebo zčásti působí ve Spojeném království. Obchodní organizace poruší zákon i v případě, jestliže spolupracující osoba jedná jím jménem uplácí jinou osobu se záměrem získat nebo udržet obchodní zakázku či zajistit jakoukoliv výhodu při plnění obchodní zakázky ve prospěch organizace.

Soudní pravomoc britských soudů se uplatní bez ohledu na to, kde ve světě došlo k činům vedoucím k porušení zákona a zda je jejich pachatel stíhán či usvědčen.

Jakmile byl úplatek ve prospěch organizace poskytnut, jediným možným ospravedlněním je prokázat, že organizace má zavedeny „adekvátní postupy“ pro předcházení korupci osobami s ní spolupracujícími, včetně zaměstnanců viz bod 1. 1., tedy že má zaveden komplexní protikorupční program a že případné korupční jednání spolupracující osoby nebo zaměstnance je pouhým selháním jednotlivce a nejedná se o systémové riziko.

2. Závazek top managementu

Zásada 1 Schválení Protikorupčního programu ČSOB Factoringu, obsahujícího všechny relevantní zásady obsažené v protikorupčním programu Skupiny KBC, představenstvem ČSOB Factoring.
--

Představenstvo ČSOB Factoring schválilo dne 03.08.2012 Protikorupční program ČSOB Factoring, ve kterém:

- dává jednoznačně najevo, že ČSOB Factoring je odhodlána předcházet korupci a korupčnímu jednání v jakékoliv formě;
- se zavazuje podnikat poctivě, spravedlivě a otevřeně;
- prosazuje napříč celou organizací kulturu, v níž korupce není v žádném případě akceptovatelná;
- se zavazuje uplatňovat princip nulové tolerance vůči úplatkářství a korupci;
- zodpovídá za efektivní implementaci Protikorupčního programu ČSOB Factoring.

Zásada 2 Vydání prohlášení generálního ředitele ČSOB Factoring o pravidlech protikorupční kultury a o důsledcích porušení těchto pravidel.

Vrcholové vedení v čele s generálním ředitelem ČSOB Factoring se dne 29. 03. 2012 připojilo k prohlášení generálního ředitele Skupiny KBC o pravidlech protikorupční kultury a důsledcích porušení těchto pravidel.

3. Hodnocení rizik

Zásada 3 Provádět hodnocení rizik na základě předem definovaných kritérií (nejméně jednou ročně) a vyhodnotit povahu a rozsah možného ohrožení korupcí.
--

Zhodnocení rizik souvisejících s ohrožením korupcí je nutné provádět alespoň jednou ročně a musí být zdokumentováno. Cílem tohoto zhodnocení je rizikovým přístupem stanovit oblasti (např. obchodní aktivity, útvary, další oblasti na základě dřívějších zkušeností), které jsou více vystaveny riziku korupce ze strany spolupracujících osob nebo kde takovému riziku mohou být vystaveni sami zaměstnanci ČSOB Factoring.

Hodnocení rizik by mělo zohlednit minimálně následující riziková kritéria.

Klíčová vnější rizika

- Riziko spojené s konkrétním státním útvarem nebo jeho regionem (vnímání vysoké míry korupce, absence efektivní protikorupční legislativy, nízké transparentnosti).
  - Pro kvalifikaci rizika spojeného s konkrétní zemí se používá index vnímání korupce, který vydává mezinárodní nevládní organizace Transparency International.
  - Země s hodnocením nižším než 5 dle tohoto indexu jsou považovány za země s vyšším rizikem.
- Sektorové riziko (některé útvary nebo aktivity jsou ohroženy více).

- Transakční riziko (příspěvky na dobročinnost, licence, transakce spojené s veřejnými zakázkami apod.).
- Riziko ve vztahu k obchodní příležitosti (komplexní projekty zahrnující více prostředníků, projekty vedené za cenu jinou než tržní nebo u kterých chybí jasný legitimní cíl).
- Riziko obchodního partnerství (transakce se zahraničními veřejnými činiteli, partneři v rámci společných podniků typu joint venture, obchodní partnerství s politicky angažovanými osobami atd.).
- Riziko nedostatečného prověření - due diligence (absence due diligence u stran provádějících služby jménem ČSOB Factoring, např. za účelem navázání obchodních styků na zahraničním trhu, marketing a akvizice atd.).

Klíčová vnitřní rizika

- Lidské zdroje (školení, znalosti a dovednosti zaměstnanců, kultura odměňování, nepřiměřené akceptování rizika).
- Monitoring a kontrola (nedostatečný monitoring – viz zásady 17-19, nedostatečný reporting – viz zásada 21, nedostatek jasné finanční/účetní kontroly – viz zásada 14).
- Ostatní (nejasné procedury týkající se darů, pohoštění, propagačních výdajů a dobročinných příspěvků atd., nedostatečně výrazné protikorupční postoje vrcholového managementu – viz zásada 1 a 2).

Opatření snižující rizika

Klíčová opatření snižující rizika jsou zejména ta, která vyplynou z postupů specifikovaných tímto Programem. Tato opatření jsou rozvedena do podrobnějších procedur v interních předpisech a politikách ČSOB Factoring kde jsou detailně popsány kontrolní procesy jako je zásada čtyř očí, správný delegační proces, oddělení povinností a další (viz kapitola 6, zásada 17 tohoto předpisu).

4. Přiměřené procedury

K dodržování protikorupční politiky je nutné nastavit **podrobné procesy a procedury** reflektující výsledky hodnocení rizik (viz zásada 3). To znamená, že jsou stanoveny postupy pro předcházení korupčnímu jednání spolupracujících osob nebo zaměstnanců v rámci interních předpisů. Interní předpisy a procesy musí být přiměřené korupčním rizikům, jimž ČSOB Factoring čelí a povaze, rozsahu a komplexnosti jejích aktivit. Tyto procesy jsou stanoveny v interních předpisech a politikách, které jsou přímo nebo nepřímo spojené s prevencí korupce, střetu zájmů a podobně. Předpisy srozumitelně vysvětlují a nastavují pravidla jak se takovému neetickému jednání bránit nebo předcházet. Seznam předpisů, respektive odkaz na seznam politik je uveden kapitole 1.1.

Principy a zásady Protikorupčního programu ČSOB Factoring, které dosud nejsou zahrnuty ve stávajících politikách, jsou zmíněny dále v tomto předpise. Zásady a postupy uvedené v protikorupčním programu musí zaměstnanci dodržovat při kontaktu s třetími stranami a postupovat tak, aby se sami vyhnuli případnému střetu zájmů, korupci nebo jinému neetickému jednání.

4.1 Protikorupční prověření - due diligence procedury

4.1.1 Všeobecné prověření obchodní protistrany

V kapitole 1. 1. jsou zmíněny politiky ČSOB Factoring vztahující se ke konkrétním aktivitám. Kromě specifických požadavků na prověření zahrnutých v těchto politikách je pro všechny ostatní typy obchodních vztahů zapotřebí definovat všeobecnější prověrky zaměřené na riziko korupce s využitím přiměřeného a rizikového přístupu.

Kromě podrobnějších procesů prověřování obchodních protistran popsaných v následujících kapitolách by vždy před navázáním obchodního vztahu mělo být provedeno základní prověření, které zahrnuje následující:

- Definování rozsahu prověření: pro každý typ vztahu s protistranou je nutné v interních postupech stanovit přiměřený rozsah prověření. U některé protistrany bude zapotřebí provést detailnější prověření (například pokud jde o rizikové země), některé obchodní vztahy budou vyžadovat pouze prověření základní.
- Způsob provedení: prověření zaměřené na riziko korupce zahrnuje průzkum, analýzu, šetření, vyhodnocení a monitoring. K prověřování subjektu se přistupuje s ohledem na rizika, velikost

subjektu (typ obchodní společnosti, druh podnikání, státní instituce a podobně). Cílem je ujištění, že ČSOB Factoring spolupracuje se společnostmi a osobami, které se chovají nebo budou chovat v souladu s Protikorupčním programem ČSOB Factoring. Průzkum a šetření lze provádět pomocí internetového vyhledávání, pomocí specializovanějších nástrojů obsahujících informace o korupci (jako je například Worldcheck) nebo vyžádáním dokumentace/atestace protikorupčních programů a opatření od protistrany. V ČSOB Factoring provádí prověrku každý útvar, případně ve spolupráci s útvarem Klientské akceptace ČSOB. V případě nutnosti, kdy je nutno provést detailnější prověrku a analýzu je možné vyžádat si spolupráci útvaru Compliance.

- Periodicita: prověřování obchodní protistrany bude prováděno periodicky (tj. nejméně jednou za tři roky u protistran považovaných za vysoké riziko).

4.1.2 Prověření dodavatelů

Zásada 4 V souladu se Skupinovou politikou KBC – „Corporate Social Responsibility towards Suppliers“ by riziko korupce mělo být bráno v potaz jako zásadní kritérium při výběru dodavatelů a zároveň by měl být po dodavatelích vyžadováno protikorupční prohlášení

Skupina KBC včetně ČSOB Factoring si klade za cíl podnikat morálně zodpovědným způsobem a prosazuje firemní společenskou odpovědnost (tzv. Corporate Social Responsibility) i mezi svými dodavateli.

Na www.kbc.com je zveřejněna „Politika firemní společenské odpovědnosti vůči dodavatelům“ (Corporate Social Responsibility towards Suppliers). Tato politika rovněž obsahuje některá protikorupční kritéria a principy.

Politika se vztahuje na veškerý nákup zboží a služeb a dále na outsourcované aktivity ČSOB Factoring včetně záležitostí souvisejících s informačními technologiemi, logistikou (doprava, kancelářské vybavení, tiskové služby atd.), pomocnými službami (úklid, dodávky sítí, catering atd.) a službami marketingové podpory (překladatelské služby atd.).

ČSOB Factoring je povinna podniknout následující kroky v souladu se Skupinovou politikou KBC – „Corporate Social Responsibility towards Suppliers“.

- Korupční riziko je významným kritériem, které má vliv na navázání nebo pokračování vztahu s dodavatelem. V případě podezření na korupční chování subjektu, musí být obchodní vztah s dodavatelem, nebrání-li tomu důležité důvody, pozastaven a ČSOB Factoring musí provést důkladné šetření za účelem podezření vyloučit nebo potvrdit. Na základě výsledků šetření a s přihlédnutím ke všem okolnostem ČSOB Factoring zváží, jaké kroky podnikne, tj. zda bude kontrakt dále pokračovat nebo bude zrušen.
- Součástí všech smluv s dodavateli bude protikorupční klauzule (buďto v samotné smlouvě nebo jako samostatné prohlášení tvořící přílohu smlouvy) potvrzující, že se dodavatel zříká jakékoliv formy korupce.

4.1.3 Prověření finančních institucí

Zásada 5 Před akceptováním finanční instituce jako obchodní protistrany musí tato protistrana vyplnit a podepsat protikorupční dotazník.

Kromě již uplatňovaných principů „Poznej svého zákazníka“ (KYC – Know Your Customer) je před akceptováním finanční instituce jako obchodní protistrany její povinností vyplnit a podepsat protikorupční dotazník (verze pro finanční instituce). Tento postup se nepoužije, je-li takovou obchodní protistranou jiný člen skupiny KBC a nebo obchodní protistrana dotazník již dříve vyplnila a podepsala.

4.1.4 Prověřování investic: Investiční politika – společensky odpovědné investování

Politika udržitelného investování Skupiny KBC vychází ze Zásad odpovědného investování OSN (www.unpri.org), ke kterým se KBC přihlásila v roce 2007 a uvedla je do praxe prostřednictvím své „Všeobecné investiční politiky Skupiny KBC“ (KBC Group General Investment Policy).

Tato politika platí pro veškeré investice skupiny KBC. Sem patří vlastní majetkové investice, investice prováděné jménem klientů a investiční fondy spravované Skupinou KBC.

Zásada 6 Prověřování investic ČSOB Factoring do společností a organizací s ohledem na problematiku korupce a úplatkářství.

ČSOB Factoring by měl provádět prověřování investic do společností a organizací s ohledem na problematiku korupce a úplatkářství:

- Kontrolou, zda je společnost zařazena do analýzy provedené KBC AM v rámci jejího „screeningu společensky odpovědného investování“.

Tento screening je dostupný na www.kbcam.be > Products & Services > Socially responsible investment > Our methodology a následným klikem na položku „Company screening results“ (výsledky screeningu společnosti). Soubor pro každou společnost obsahuje pod bodem „2. Corporate Governance“ hodnocení „Bribery and corruption“ (úplatkářství a korupce).

- Prověřováním dalších zdrojů jako je například Worldcheck, případně internet.

Jestliže ČSOB Factoring zjistí, že existují problémy související s korupcí, musí být provedeno důkladné hloubkové šetření. Na základě výsledků šetření ČSOB Factoring zváží, jaké kroky podnikne, tj. zda bude investovat nebo zda zváží ukončení investování.

4.1.5 Prověřování zaměstnanců: Politika lidských zdrojů

Odpovídající prověření by mělo být provedeno v případě jmenování členů představenstva a při výběru kandidátů, zejména na manažerské pozice, a zaměstnanců, kteří budou pracovat na pozici se zvýšenou mírou pravděpodobnosti vystavení pokusům korupčních praktik nebo na citlivé pozici.

Hodnocení rizika spojeného s korupcí a úplatkářstvím v oblasti lidských zdrojů musí být trvalým procesem, který nesmí být omezen jen na proces náboru zaměstnance.

Zásada 7 Politiky vztahující se k oblasti lidských zdrojů musí reflektovat Protikorupční program ČSOB Factoring.

Do politik vztahujících se k oblasti lidských zdrojů je nutné zahrnout následující principy:

- Vytvořit písemné postupy týkající se přijímání zaměstnanců, hodnocení výsledků, povyšování, školení a odměňování, které odráží Protikorupční program ČSOB Factoring.
- Provádět odpovídající prověření zaměřená na výběr nových zaměstnanců včetně členů představenstva v souladu s Group Key Control on the HR process – Key Control 4.

Liniový management zodpovědný za oblast HR definuje proces výběru uchazečů s ohledem na místní legislativu a následující principy:

a) Princip čtyř očí – během celého procesu výběru zaměstnanců je uplatňována zásada čtyř očí.

b) Využití všech relevantních a akceptovatelných prostředků k vyhodnocení spolehlivosti uchazeče. Liniový management zodpovědný za oblast řízení lidských zdrojů je povinen vytvořit rámec pro hodnocení spolehlivosti uchazeče o zaměstnání, jež bude obsahovat opatření snižující rizika. Uchazeč musí doložit výpis z Rejstříku trestů a hodnověrný dokument prokazující nejvyšší dosažené vzdělání.

- Zaměstnanci nesmí být postihováni, pokud se odmítnou podílet na korupci nebo pokud ohlásí podezření z porušení Protikorupčního programu ČSOB Factoring.

- Úplatkářstvím prokázané korupční jednání zaměstnance ČSOB Factoring musí být jasně komunikováno s důrazem na princip nulové tolerance.
- Vedení záznamů o jednotlivých případech korupce včetně sankcí a dalších přijatých opatření.

Nejohroženějšími útvary jsou zejména obchodní oddělení, útvary zabývající se nákupem, marketingem, sponzoringem, lobbingem, nemovitostmi atd.

4.1.6 Prověřování při fúzích a akvizicích

Zásada 8 V případě fúzí a akvizic musí proces prověřování zohledňovat i aspekty korupce.

Pokud má dojít k fúzi nebo akvizici s účastí ČSOB Factoring, část procesu prověřování, která je vázána na problematiku compliance, musí zahrnovat i aspekty korupce.

4.1.7 Prověřování partnerů ve společných podnicích typu joint venture a v konsorciích

Zásada 9 Zajistit, aby partneři ČSOB Factoring ve společných podnicích typu joint venture nebo v konsorciích měli ustanovení obdobná Protikorupčnímu programu ČSOB Factoring (a souvisejícím politikám) a smluvně zajistit možnost ukončení spolupráce v případě porušení smluvních povinností v souvislosti s korupcí.

ČSOB Factoring je povinný usilovat o to, aby její partneři ve společných podnicích typu joint venture či konsorciích akceptovaly principy konzistentní s Protikorupčním programem ČSOB Factoring.

Podmínky smluvního vztahu by měly umožnit jeho ukončení ze strany ČSOB Factoring, jestliže se partner svým jednáním dopustí korupčního jednání.

V případech menšinové účasti ČSOB Factoring zajistí, aby byl uplatňován Etický kodex zaměstnanců skupiny ČSOB.

4.1.8 Prověřování v oblasti „private equity“

Spolupracujícími osobami jsou i subjekty, které ČSOB Factoring neovládá nebo v nich má jen minoritní podíl, ale její zástupce je členem jeho statutárního orgánu.

Zásada 10 V oblasti investic formou private equity je nutné věnovat důkladnou pozornost protikorupční problematice, než se akvizice nebo investice zrealizuje. Po realizaci akvizice/investice musí být zajištěna odpovídající protikorupční opatření.

Při provádění investic formou private equity je nutné věnovat důkladnou pozornost protikorupční problematice dříve, než se akvizice nebo investice zrealizuje, zejména pokud ČSOB Factoring získá kontrolní podíl ve společnosti. Vzhledem k rychlosti, s jakou jsou obchody formou private equity realizovány, bude pro tyto společnosti klíčové, aplikovat a realizovat úplné a smysluplné procesy due diligence zohledňující aspekty korupce.

Rovněž v období po akvizici/investici je nutné dohlížet na vytvoření firemní kultury souladu s hodnotami a zásadami Protikorupčního programu ČSOB Factoring, zajistit implementaci odpovídajících kontrolních mechanismů a vyvinout úsilí směrem k integraci nové společnosti v rámci všeobecného protikorupčního přístupu.

Protože i tato aktivita je formou investování, je třeba i na akvizice a investice formou private equity uplatňovat zásady kapitoly „4.3.4 Investiční politika“!

4.1.9 Prověřování agentů a zprostředkovatelů

a) Třetí osoby a prostředníci

ČSOB Factoring by se ve vztahu k třetím osobám měla řídit následujícími pravidly:

- nevyužívá třetí osoby jako prostředníky pro korupční jednání a ani takové jednání netoleruje;
- najímá třetí osoby pouze v rozsahu potřebném k standardnímu výkonu své činnosti;
- nevyplácí třetím osobám více, než je odpovídající a odůvodnitelná odměna za poskytnuté legitimní služby.

Zásada 11 Provést odpovídající prověřování se zaměřením na pověst a způsobilost třetích osob vystavených rizikům korupce.
--

Příslušné útvary jsou povinny zavést procesy ověřování ve vztahu k hodnocení třetích osob tak, aby příslušná protistrana jednala konzistentním způsobem s Protikorupčním programem ČSOB Factoring.

Tyto procesy by měly zahrnovat přinejmenším následující:

- identifikaci vlastníka třetí osoby: pro každý typ protistrany musí být určen jasný vlastník akceptačního procesu, tzn. útvar, který provádí a je zodpovědný za prověření třetí osoby;
- identifikaci a sestavení seznamu všech spolupracujících třetích osob, které vykonávají služby pro ČSOB Factoring nebo jejím jménem, včetně jejich hodnocení z hlediska rizika korupce.

Příslušné útvary v rámci ČSOB Factoring musí vyhodnotit a rozhodnout, které protistrany představují nejvyšší riziko korupce a podle toho je ohodnotit. Pro toto hodnocení je přípustné využít definovaný rizikový přístup, viz kapitola 3.

Za subjekty s vysokým rizikem musí být vždy považovány:

- třetí osoby, které zprostředkovávají nebo zprostředkovaly kontakty s vládními orgány;
- třetí osoby navržené nebo doporučené bez výběrového řízení jinými osobami;
- externí obchodní zástupci;
- externí marketingové firmy;
- všechny případy, pokud jsou přítomné jasné varovné signály souvisejícího s úplatkářstvím a korupcí.

Příslušné útvary v rámci ČSOB Factoring jsou povinny definovat proces prověření třetí strany, tzn. informace, které je třeba získat i způsob jejich využití.

Minimální podmínky jsou následující:

- odpovídající „business case“ zdůvodňující využití třetí strany;
- náležitá identifikace protistrany za využití akceptačního procesu;
- kontrola kvalifikace a integrity třetí strany;
- kontrola vlastní protikorupční politiky třetí strany viz kapitola 4.1.;
- kontrola historie a informací o třetí straně prostřednictvím internetového vyhledávání;
- předchozí schválení managementem.

Každé prověření je nutné řádně zdokumentovat včetně výsledků.

Příslušné útvary v rámci ČSOB Factoring jsou povinny zařadit do svých postupů pravidelné ověřování a aktualizaci procesů ověřování, aby byla stále aktuální informace o změnách rizikové kvalifikace třetí osoby.

Zásada 12 Zahrnout písemné závazky a klauzule do smluvních ujednání s třetími osobami reprezentujícími subjekt.
--

V souvislosti s dodržováním Protikorupčního programu ČSOB Factoring třetími stranami musí dát ČSOB Factoring jasně najevo své očekávání, že veškeré aktivity prováděné třetí stranou jménem ČSOB Factoring budou v souladu s Protikorupčním programem ČSOB Factoring. Písemnou dohodu s třetí stranou ČSOB Factoring uzavírá s tím, že:

- informuje třetí stranu o Protikorupčním programu ČSOB Factoring a současně zavazuje třetí stranu i její případné subdodavatele k tomu, aby se neangažovali v žádném aktu korupce;
- ČSOB Factoring je oprávněna požadovat audit třetí osoby provedený nezávislým auditorem v zájmu ověření souladu s příslušnými normami;
- ČSOB Factoring je oprávněna ukončit smluvní vztah, pokud dojde v dobré víře k přesvědčení, že třetí osoba svým jednáním porušila platný protikorupční zákon nebo jinou normu;
- odměna třetí osobě nebude vyplácena v hotovosti a bude vyplácena pouze v zemi založení, sídla nebo působení třetí osoby (nikoliv na offshore účty).

Třetí osoba je povinna přinejmenším vyplnit a podepsat protikorupční dotazník (verze pro spolupracující osobu) nebo musí být do všech smluv vložena protikorupční klauzule.

b) Vázání agentů

Zásada 13 Při spolupráci s vázanými agenty je nutné zahrnout protikorupční klauzuli do smluv o spolupráci a zahrnout protikorupční pokyny do procedur souvisejících s výkonem jejich mandátu. Zajistit školení agentů v této problematice.

Kromě výše uvedených zásad platných pro třetí osoby a prostředníky a v souladu s platnou legislativou, je ČSOB Factoring povinen u agentů, kteří pracují výhradně pro ČSOB Factoring („vázaní agenti“), začlenit do smluv o vzájemné spolupráci odpovídající klauzule tak, aby reflektovaly základní zásady Protikorupčního programu ČSOB Factoring.

Ve stejném smyslu musí být pro agenty připraveny a zpřístupněny relevantní pokyny a procedury obdobně jako v případě zaměstnanců ČSOB Factoring.

Je třeba připravit specifická školení, aby byli agenti seznámeni s Protikorupčním programem ČSOB Factoring.

4.2 Protikorupční procedury a kontrolní nástroje v účetnictví

Zásada 14 Každý subjekt musí splňovat Skupinový standard účetních kontrol (Group Standard Accounting Controls).

Přesné účetnictví umožňuje kontrolovat dodržování náležitých procedur.

Za účelem prevence zapojení do korupce ČSOB Factoring vede své účetnictví tak, aby plně vyhověla Skupinovému standardu účetních kontrol (Group Standard Accounting Controls).

5. Informovanost prostřednictvím komunikace a školení

5.1 Komunikace

Politiky a procedury zaměřené na prevenci korupce musí být implementovány a zpřístupňovány napříč ČSOB Factoring prostřednictvím interní a externí komunikace zahrnující rovněž školení v míře přiměřené rizikům, jimž ČSOB Factoring čelí.

Zásada 15 Zařadit jako součást svého protikorupčního programu každoroční plán komunikace týkající se boje s korupcí. Komunikace bude probíhat dostupnými kanály přiměřeně riziku korupce.

Politiky a procedury je nutné komunikovat dostupnými interními i externími kanály jako je například intranet, firemní webové stránky atd.

Příklady možných druhů komunikace a kanálů:

Interní komunikace:

- komunikace se zaměřením na implementaci Protikorupčního programu ČSOB Factoring a jeho důsledky pro zaměstnance;
- seznámení se všemi aspekty Protikorupčního programu ČSOB Factoring;
- komunikace procedur prostřednictvím intranetu;
- školení a fóra;
- časopisy a další interní publikace (Kompas);
- připomenutí hlavních politik, které snižují riziko korupce, jako je například politika oznamování škodlivého jednání (Whistle Blowing). Důraz by měl být kladen na existenci bezpečných, důvěrných a snadno dostupných prostředků, prostřednictvím kterých je možné upozornit na možné korupční jednání.

Externí komunikace zahrnuje mimo jiné prohlášení (zákaz, prevence, snížení rizika, monitoring, sankce) ve zprávě o firemní společenské odpovědnosti (CSR), v tisku, ve výroční zprávě, na firemních webových stránkách atd.

5.2 Školení

Zásada 16 Vytvořit školicí program zaměřený na boj s korupcí nebo toto téma zařadit do stávajících školicích programů, přičemž se bere ohled na riziko korupce.

Účelem školení je získat vědomosti a dovednosti potřebné k aplikaci procedur zaměřených na boj s korupcí. Zabývá se veškerými problémy spojenými s korupcí nebo otázkami, které mohou v souvislosti s korupcí vyvstat.

Školení musí být poskytnuto zaměstnancům i spolupracujícím osobám s přihlédnutím k míře rizika, kterému jsou vystaveni. O všech provedených školeních a zúčastněných osobách musí být vedeny záznamy.

6. Monitoring a kontrolní nástroje

Součástí úspěšného systému podnikového řízení v ČSOB Factoring (corporate governance) je komplexní systém vnitřních kontrol a pravidel, které plní nejen řídicí funkci, ale mají také schopnost monitorovat, dokumentovat a zabránit korupčnímu, podvodnému nebo jinému neetickému chování. Takový systém musí být neustále udržován a zdokonalován, aby tyto kontrolní mechanismy a nástroje byly efektivní a plně funkční.

Zásada 17 Zavést a udržovat efektivní systém vnitřních kontrol bránících korupci zahrnující finanční a organizační kontroly, účetní a evidenční praktiky i kontroly dalších pracovních procesů spojených s protikorupčním programem.

- **První linie:** nastavení kontrol na provozní úrovni, mimo jiné i náležité oddělení pravomocí a jasné delegování povinností.
- **Druhá linie:** útvar Compliance monitoruje kontroly prováděné na úrovni první linie a rovněž vytváří operační monitoring pro detekci porušení.
- **Třetí linie:** vnitřní audit prověřuje funkčnost vnitřního kontrolního systému a hodnotí úroveň fungování řídicích a kontrolních mechanismů.

Kontrola se provádí ze strany útvar Compliance testováním formou Compliance Monitoring Programu (CMP), ve spolupráci s ostatními útvary při prověřování a akceptaci protistrany nebo třetí strany, agentů a dalších. Mimo to může útvar Compliance rozhodnout o vyšetřování a prověřování protistrany nebo třetí strany, agentů a dalších, na základě vlastních zajištění, nebo upozornění ze strany zaměstnanců a podobně.

Zásada 18 Vést záznamy porušení protikorupčních procedur.

Útvar Compliance vede záznamy o všech podezřeních a porušeních interních pravidel, včetně porušení protikorupčních pravidel.

Zásada 19 Definovat, kdo zodpovídá za vyšetření případu podezření z korupce. Vedením případu je vždy pověřen nezávislý vyšetřovací útvar.

Nezávislé vyšetřování v ČSOB Factoring provádí útvar Compliance nebo ve spolupráci s odbornými útvary ČSOB jako je např. Inspekce, IAD. Pokud vyšetřování provádí některý z útvarů ČSOB Factoring, útvar Compliance vyšetřování řídí a koordinuje. V některých případech může vyšetřování vést Compliance KBC.

7. Revize

Zásada 20 Periodicky, přinejmenším jednou ročně, revidovat, vyhodnotit a aktualizovat svůj protikorupční program.

Rizika korupce, jimž ČSOB Factoring čelí, se mohou průběhem času měnit. Stejně tak se může měnit charakter a rozsah aktivit ČSOB Factoring a proto je nutné pravidelně revidovat i procedury sloužící ke zmírnění korupčních rizik.

ČSOB Factoring periodicky reviduje procedury určené k prevenci korupce spolupracujících osob a kdykoliv je to třeba, procedury upravuje. Revize by měly být prováděny na základě změn a vývoje jednotlivých procesů v ČSOB Factoring, minimálně však jednou ročně.

Minimálně jednou ročně musí být také provedeno vyhodnocení Politiky Protikorupčního programu ČSOB Factoring a jeho efektivita. V případě potřeby musí být podniknuty příslušné kroky a změny v protikorupčním programu nebo souvisejících procesech.

To znamená:

- sledování změn v zemích a činnostech souvisejících s korupčním jednáním;
- sledování změn v pracovním prostředí;
- zohlednění negativního mediálního obrazu (incidenty, usvědčení v dané zemi, publikace kontrolních orgánů, regulační orgány zveřejňující osvědčené a chybné postupy);
- následné vyhodnocení Protikorupčního programu ČSOB Factoring, jeho vhodnosti, přiměřenosti a efektivity a v případě potřeby protikorupční program upravit;

8. Reporting

Zásada 21 Reporting událostí týkajících se implementace Protikorupčního programu i konkrétních porušení je součástí pravidelného Compliance reportingu určeného nejvyššímu vedení ČSOB Factoring.

Pravidelným reportingem se rozumí reporting vrcholovému vedení ČSOB Factoring, představenstvu ČSOB Factoring a dozorčí radě ČSOB Factoring. Pravidelný reporting zahrnuje i reporting konkrétních porušení Protikorupčního programu. Reporting v ČSOB Factoring zajišťuje útvar Compliance.